

Менеджмент

УДК: 631.16:330.332

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18890025>

Концептуальні особливості інвестиційної стратегії аграрних підприємств

Минів Роман Михайлович,

кандидат економічних наук, доцент,

кафедра менеджменту і бізнес-адміністрування,

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій

імені С.З. Гжицького, м. Львів, Україна, orcid.org/0000-0002-7673-0283

Христенко Ольга Андріївна

кандидат економічних наук, доцент,

завідувач кафедри економіки підприємств

Миколаївський національний аграрний університет м. Миколаїв, Україна

orcid.org/0000-0003-0431-5328

Залевський Юрій Олександрович

аспірант, кафедра менеджменту і бізнес-адміністрування,

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій

імені С.З. Гжицького, м. Львів, Україна, <https://orcid.org/0009-0003-1769-5507>

Прийнято: 12.02.2026 | Опубліковано: 28.02.2026

Анотація. У сучасних економічних умовах багато підприємств стикаються з проблемою виживання, і лише потім - як підійти до подальшого розвитку з мінімальними втратами та максимальними можливостями, коли з'явиться можливість реалізувати накопичені конкурентні переваги. В основі проблеми

виживання лежить вибір найоптимальнішої інвестиційної стратегії, яка є ефективним інструментом стратегічного управління. **Метою** статті є дослідження концептуальних особливостей інвестиційної стратегії аграрних підприємств та розробка механізмів найбільш економічно доцільних та ефективних інструментів її формування. **Методи дослідження** включають загальні наукові методи абстрагування, аналізу та синтезу. З метою досягнення дослідницьких завдань у роботі застосовано діалектичний метод наукового пізнання. Абстрактно-логічний метод теоретичних та фактичних узагальнень використано для формулювання висновків та пропозицій. Інформаційною базою дослідження стали наукові праці українських вчених за розглянутою темою, результати власних досліджень авторів тощо. **Результати дослідження** виявили, що актуальним на сьогодні є поглиблення наукового розуміння сучасної практики формування інвестиційної стратегії аграрних підприємств на основі конкретних заходів адаптації до ринкової нестабільності та високих операційних ризиків у галузі. Розроблено гнучку та адаптивну структуру інвестиційної стратегії аграрних підприємств, яку можна швидко скоригувати для досягнення результатів на основі наявних ресурсів та можливостей. Запропоновано інструменти формування інвестиційної стратегії аграрних підприємств залежно від агресивності й волатильності зовнішнього середовища та ринкової кон'юнктури. Розроблено концептуальну основу інвестиційної стратегії аграрних підприємств. **Висновки.** Вибір правильної інвестиційної стратегії є одним із ключових факторів успішного інвестування аграрних підприємств. Процес розробки інвестиційної стратегії аграрних підприємств повинен базуватися на аналізі розглянутих підходів та поточної економічної ситуації. Різні стратегії пропонують інвесторам широкий спектр можливостей, враховуючи їхні фінансові цілі, рівень ризику та часові рамки.

Ключові слова: інвестиційна стратегія, аграрне підприємство, цілі, структура, інструменти, фактори, критерії, етапи, типи, вибір, стратегія формування.

Conceptual features of the investment strategy of agricultural enterprises

Roman Myniv

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Department of Management and Business Administration,
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and
Biotechnologies Lviv, Ukraine, orcid.org/0000-0002-7673-0283

Khrystenko Olga

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Enterprise Economics
Mykolaiv National Agrarian University Mykolaiv, Ukraine
orcid.org/0000-0003-0431-5328

Yriy Zalevskyi

PhD Student, Department of Management and Business Administration,
Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and
Biotechnologies Lviv, Ukraine, orcid.org/0000-0002-7673-0283

Abstract. In modern economic conditions, many enterprises are faced with the problem of survival, and only then - how to approach further development with minimal losses and maximum opportunities, when there is an opportunity to realize the accumulated competitive advantages. The basis of the problem of survival is the choice of the most optimal investment strategy, which is an effective tool of strategic management. **The purpose** of the article is to study the conceptual features of the investment strategy of agricultural enterprises and develop mechanisms for the most economically feasible and effective tools for its formation. **The research methods** include general scientific methods of abstraction, analysis and synthesis. In order to achieve the research objectives, the dialectical method of scientific knowledge was

applied in the work. The abstract-logical method of theoretical and factual generalizations was used to formulate conclusions and proposals. The information base of the study was the scientific works of Ukrainian scientists on the topic under consideration, the results of the authors' own research, etc. **The results** of the study revealed that it is relevant today to deepen the scientific understanding of the modern practice of forming an investment strategy for agricultural enterprises based on specific measures of adaptation to market instability and high operational risks in the industry. A flexible and adaptive structure of the investment strategy for agricultural enterprises has been developed, which can be quickly adjusted to achieve results based on available resources and opportunities. Tools for forming an investment strategy for agricultural enterprises have been proposed, depending on the aggressiveness and volatility of the external environment and market conditions. A conceptual basis for the investment strategy for agricultural enterprises has been developed. **Conclusions.** Choosing the right investment strategy is one of the key factors for successful investment in agricultural enterprises. The process of developing an investment strategy for agricultural enterprises should be based on an analysis of the considered approaches and the current economic situation. Different strategies offer investors a wide range of opportunities, taking into account their financial goals, risk level and time frame.

Keywords: investment strategy, agricultural enterprise, goals, structure, tools, factors, criteria, stages, types, choice, formation strategy.

Постановка проблеми. Ключем до успіху в сучасному бізнесі є вибір правильної інвестиційної стратегії. Непередбачуваність змін обставин та відсутність своєчасної реакції на них роблять підприємство неконкурентоспроможним. Менеджеру недостатньо мати хороший продукт - він повинен уважно стежити за появою нових виробничих та управлінських технологій і методів організації бізнесу та планувати їх своєчасне впровадження.

Для досягнення цього необхідно керувати інвестиційною діяльністю на основі наукових методів стратегічного управління.

Визначення загальної стратегії є найскладнішим етапом, оскільки вимагає ретельного аналізу потреб підприємства та визначення єдиної мети та місії. Першим кроком у плануванні загальної стратегії є постановка цілей на основі цілей підприємства. Вона базується на основній місії, яка визначає загальну мету існування підприємства та має значний вплив на початкове планування. Цілі організації стають критеріями її діяльності та управлінських рішень. На основі цих визначених цілей, аналізу зовнішнього середовища, оцінки потенціалу підприємства, інвестиційної привабливості, рівня ризику, прийнятного для підприємства, та циклу його розвитку приймається базова стратегія розвитку, яка відображає загальний напрямок його діяльності.

У сучасних економічних умовах багато підприємств стикаються з проблемою виживання, і лише потім - як підійти до подальшого розвитку з мінімальними втратами та максимальними можливостями, коли з'явиться можливість реалізувати накопичені конкурентні переваги. В основі проблеми виживання лежить вибір найоптимальнішої інвестиційної стратегії, яка є ефективним інструментом стратегічного управління. Без такої стратегії будь-яке підприємство приречене на повільний крах через жорстку конкуренцію на внутрішньому ринку та крайній дефіцит інвестиційних коштів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість наукових напрацювань свідчить про значну увагу до питань особливостей інвестиційної стратегії аграрних підприємств. Зокрема, Бондаренко В. та Гаоцзян Ч. [1] охарактеризували інвестиційну стратегію, яка потребує періодичного коригування з урахуванням зміни зовнішніх умов і нових можливостей. Вента Б. [2] розкрив пріоритети формування післявоєнної інвестиційної стратегії аграрних підприємств: залучення іноземного капіталу; цифрова трансформація; «зелені» інвестиції, відновлення виробництва, ризик переробки. Воронка О. З. та Шевченко Н. В. [3] розкрили теоретико-методологічні засади формування

інвестиційної стратегії підприємства в умовах кризових викликів сучасної економіки. Гривківська О. та Вента Б. [4] обґрунтували, що формування ефективної інвестиційної стратегії для аграрних підприємств стало пріоритетним завданням на національному рівні. Іванова Н. В. та Кривко Д. А. [5] дослідили, що основною метою інноваційно-інвестиційних стратегій промислових підприємств, які виступають інструментом забезпечення економічної безпеки в умовах цифрових змін, є підвищення економічної стабільності та захист комерційних інтересів, активів та технологій шляхом системного впровадження інновацій, модернізації виробництва, цифровізації процесів та раціонального управління інвестиційними ресурсами. Ковбаса О.М. [6] дослідив теоретико-методологічні засади та практичні аспекти формування компонентів стратегічного розвитку аграрного підприємництва в Україні. Котвицька Н.М., Дем'яник А. М. та Немчиков Ю. М. [7] визначили ключові фактори, що впливають на формування інвестиційних стратегій сільськогосподарських підприємств, та обґрунтовано їх значення для підвищення експортного потенціалу. Кузнецова І. О. та Дімова О. С. [8] формалізували та верифікували методичний підхід до стратегічного планування, який дозволяє перевести якісні стратегічні оцінки на кількісні критерії вибору. Медвідь В. Ю. [9] обґрунтував необхідність впровадження стратегії диверсифікації експортних маршрутів, залучення інвестицій у відновлення потужностей, створення сприятливого інвестиційного клімату та підтримка сталого розвитку. Могилевська О.Ю., Павловський С.А. та Петренко І.М. [10] проаналізували сучасні виклики та особливості стратегії інвестиційно-інноваційного розвитку агропідприємств України в умовах швидких глобальних трансформацій і повномасштабної військової агресії з боку Росії. Поліщук О. А. [11] обґрунтував важливість дослідження адаптації інвестиційних стратегій аграрного бізнесу в умовах війни для забезпечення продовольчої безпеки країни та сталого розвитку сільського господарства. Седікова І. О., Палвашова Г. І. та Асауленко Н. В. [12] встановили, що інвестиційна стратегія є дієвим інструментом довгострокового управління

інвестиційною діяльністю підприємства в умовах реалізації цілей економічного розвитку, суттєвих змін макро- та мікро-економічних факторів, впливу державного регулювання на ринкові процеси, стану інвестиційного ринку та пов'язаної з цим невизначеності. Христенко О.А. та Кертичак В.М. [13] проаналізували основні етапи побудови інвестиційних стратегій підприємства. Шапошников К. С. та Шут С. О. [14] здійснили комплексний аналіз внутрішніх і зовнішніх чинників, що визначають ефективність інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в Україні на тлі глобальних тенденцій. Шуплат О.М. [15] довів, що сучасне глобальне економічне середовище потребує інтеграції принципів сталого розвитку в інвестиційні стратегії підприємств

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблема особливостей інвестиційної стратегії аграрних підприємств стала об'єктом дослідження багатьох українських вчених, а низка теорій і концепцій досі залишаються нерозкритими повною мірою, що й зумовило вибір даної тематики та актуальність дослідження. Особливо актуальним є розробка гнучкої та адаптивної структури інвестиційної стратегії аграрних підприємств, яку можна швидко скоригувати та базується на семи принципах формування послідовного плану дій для досягнення результатів на основі наявних ресурсів та можливостей. Запропоноване дослідження спрямовано на розробку та впровадження інструментів формування інвестиційної стратегії аграрних підприємств залежно від агресивності й волатильності зовнішнього середовища та ринкової кон'юнктури. З огляду на важливість проблематики, у межах цього дослідження розроблено критерії оцінки вибору інвестиційних проєктів й фінансових інвестиційних інструментів та концептуальну основу інвестиційної стратегії аграрних підприємств. Результати дослідження допоможуть поглибити наукове розуміння сучасної практики формування інвестиційної стратегії аграрних підприємств на основі конкретних заходів адаптації до ринкової нестабільності та високих операційних ризиків у галузі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Мета статті - дослідити концептуальні особливості інвестиційної стратегії аграрних підприємств та запропонувати механізми найбільш економічно доцільних та ефективних інструментів її формування.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- дослідити наукові підходи до вивчення теоретичних та концептуальних особливостей інвестиційної стратегії аграрних підприємств ;
- розробити гнучку та адаптивну структури інвестиційної стратегії аграрних підприємств, яку можна швидко скоригувати на основі наявних ресурсів та можливостей;
- запропонувати інструменти формування інвестиційної стратегії аграрних підприємств залежно від агресивності й волатильності зовнішнього середовища та ринкової кон'юнктури;
- розробити концептуальну основу інвестиційної стратегії аграрних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегія - це сукупність методів і прийомів досягнення цілей, сформульованих в умовах обмежених ресурсів і можливостей. Типовою ситуацією є ситуація, коли засновники на етапі запуску проекту стикаються з проблемами доступності ресурсів, а саме: браком фінансових ресурсів, фізичного капіталу (будівель, машин, обладнання тощо) для нормальної роботи та зв'язків. Ці обмеження призводять до формування послідовного плану дій для досягнення результатів на основі наявних ресурсів і можливостей.

Інвестиційна стратегія - система довгострокових інвестиційних цілей організації, визначених її загальними цілями розвитку та інвестиційною ідеологією, та сукупність конкретних методів і способів їх досягнення найефективнішим способом з урахуванням обмежених ресурсів.

Інвестиційна стратегія - це комплекс заходів щодо розробки, вибору та впровадження найбільш економічно доцільних та ефективних рішень завдань, що ставляться перед керівництвом підприємства.

Причиною за якою аграрне підприємство займається інвестиційною діяльністю, може бути необхідність розширення виробництва для збільшення прибутку, коли власні оборотні кошти підприємства не дозволяють забезпечити швидке зростання продажів або обсягів виробництва. Розробка інвестиційної стратегії забезпечує задоволення цих потреб у капіталі. Цілі стратегії, на яких вона орієнтована, такі:

- забезпечення планових темпів зростання обсягів продажів/виробництва
- підтримка ліквідності підприємства
- зниження ризиків, створення стійкої аналітичної бази
- маркетингове дослідження/аналіз ринкової кон'юнктури
- розробка бюджету підприємства
- формування необхідного обсягу інвестиційних ресурсів
- формування оптимальної інвестиційної структури
- формування та управління інвестиційним портфелем
- оцінка інвестиційних інструментів, що будуть використовуватися, вибір найбільш ефективних та відмова від збиткових активів і проектів
- співфінансування підприємства додатковим джерелом доходу

Основними причинами, через які організація вирішує залучити інвестиційний капітал, є відновлення та розширення виробничої діяльності й досягнення прибуткового рівня активності. Цілі інвестиційної стратегії повинні відповідати реальним можливостям підприємства: резервам сировини, часу та праці.

До цілей інвестиційної стратегії аграрних підприємств належать:

- стабілізація фінансового становища, зростання ключових показників;
- забезпечення планових темпів зростання;
- зниження потенційних фінансових ризиків;
- детальний аналіз та вивчення ринкової кон'юнктури;
- технологічний розвиток, модернізація та впровадження інновацій;

- формування інвестиційного портфеля, що забезпечує високу ліквідність активів;
- детальна оцінка інвестиційних інструментів, ліквідація збиткових напрямків;
- розширення та переорієнтація підприємства з використанням прибутку;
- досягнення рентабельності понад 50%, покращення кредитних рейтингів та зміцнення ділової репутації підприємства.

Слід наголосити, що інвестиційна стратегія не діє ізольовано; вона є невід'ємною частиною бізнес-плану. Тільки тісний зв'язок між соціальною, економічною, виробничою та фінансовою політикою дозволить підтримувати виробництво та досягати прибуткового рівня.

Важливо, щоб інвестиційна програма реалізовувалася в тому ж напрямку, що й основна діяльність, без будь-яких конфліктів. Оптимальна стратегія фінансування в сучасних ринкових умовах - це гнучка та адаптивна програма, яку можна швидко скоригувати в бажаному напрямку, навіть якщо в плані відбудуться суттєві зміни.

Структура інвестиційної стратегії аграрних підприємств базується на семи основних принципах :

- узгодженість - усі заходи ретельно продумані, узгоджені з усіма учасниками та не суперечать поточній діяльності організації;
- адаптивність та гнучкість - програма адаптується до зовнішніх та внутрішніх факторів, включаючи форс-мажор. Тактика може бути скоригована в будь-який час відповідно до змін законодавчої бази та ситуації на внутрішньому та міжнародному ринках;
- відкритість та розвиток - підприємство реалізує чіткий план, але не виключає можливості використання найефективніших методів для досягнення очікуваного прибутку та збільшення його розміру. Аналітики цінних паперів та фінансисти постійно працюють над виявленням потенційних ризиків та пошуком шляхів їх безболісного усунення;

- компетентність та професіоналізм - фінансуванню серйозної підприємницької чи наукової діяльності повинні займатися лише кваліфіковані фахівці в цій галузі.

Короткий опис структури інвестиційної стратегії аграрних підприємств показує, що вона складається з наступного:

- визначення стратегічних особливостей та потенціалу розвитку;
- аналіз ситуації на фінансовому ринку в регіоні підприємства;
- заявка на державну підтримку;
- оцінка інвестиційної привабливості;
- визначення основних цілей та завдань;
- комплекс заходів щодо підвищення прибутковості та ліквідності інвестицій;
- перелік прибуткових інвестиційних проектів;
- прогноз надання програмних коштів;
- економічний та соціальний вплив фінансування;
- механізм реалізації, моніторингу та оцінки.

Інвестиційна стратегія є ефективним інструментом довгострокового управління інвестиційною діяльністю аграрних підприємств. Вона являє собою концепцію їх розвитку та, як загальний план реалізації інвестиційної діяльності підприємства і визначає:

- пріоритети у сферах інвестиційної діяльності;
- форми інвестиційної діяльності;
- характер формування інвестиційних ресурсів підприємства;
- послідовність етапів досягнення довгострокових інвестиційних цілей підприємства;
- межі можливої інвестиційної діяльності підприємства за напрямками та формами інвестиційної діяльності;
- формалізована система критеріїв, за якими підприємство моделює, реалізує та оцінює свою інвестиційну діяльність.

Одним з найважливіших факторів, що впливають на вибір інвестиційної стратегії аграрних підприємств, є рівень ризику, який інвестор готовий взяти на себе. Інвестиційний ризик визначається як ймовірність втрати частини або всіх інвестицій. Кожен інвестор має свою власну толерантність до ризику, яка залежить від його фінансових цілей, термінів інвестування та особистих уподобань:

- *толерантність до ризику* стосується здатності інвестора переносити коливання вартості своїх інвестицій, не панікуючи та не приймаючи поспішних рішень. Деякі інвестори можуть бути готові взяти на себе більший ризик у надії на вищу прибутковість, тоді як інші можуть віддавати перевагу більш консервативним стратегіям з нижчим рівнем ризику;

- *етап життя інвестора*. Люди на різних етапах життя можуть мати різну толерантність до ризику. Молодші інвестори, які вже оговталися від потенційних збитків, часто можуть брати на себе більші ризики, ніж ті, хто наближається до пенсійного віку;

- *інвестиційні цілі* впливають на рівень ризику, який інвестор готовий взяти на себе. Якщо метою є збереження капіталу або стабільний дохід, інвестор, швидше за все, покладатиметься на консервативні стратегії з нижчим рівнем ризику;

- *диверсифікація портфеля*. Щоб зменшити ризик, інвестори можуть використовувати диверсифікацію портфеля, тобто розподіляти інвестиції між різними активами та інструментами. Це зменшує ризик, пов'язаний з окремими інвестиціями, та зменшує вплив окремих подій на загальний прибуток або збиток портфеля;

У сучасних умовах інвестиційна стратегія є ключовим фактором успішного та ефективного розвитку аграрних підприємств. Розроблена інвестиційна стратегія аграрних підприємств:

- забезпечує інноваційний розвиток підприємств, стимулює інвестиційну активність;

- оцінює інвестиційні можливості аграрних підприємств;
- дозволяє максимально використовувати інвестиційний потенціал та інвестиційні джерела аграрних підприємств;
- дозволяє прогнозувати сценарії розвитку зовнішнього інвестиційного середовища та пом'якшувати вплив ризиків на діяльність;
- забезпечує взаємозв'язок стратегічного, тактичного та оперативного управління інвестиційною діяльністю;
- відображає переваги аграрних підприємств у конкурентному середовищі;
- визначає інвестиційну політику аграрних підприємств при реалізації стратегічних інвестиційних рішень.

Під час розробки інвестиційної стратегії аграрних підприємств необхідно розробити критерії оцінки вибору інвестиційних проєктів та фінансових інвестиційних інструментів. Концептуальну основу розробки інвестиційної стратегії аграрних підприємств формують етапи, які представлені на рисунку 1.

Рис. 1. Етапи розробки інвестиційної стратегії аграрних підприємств
Джерело: власна розробка авторів

Етапи розробки інвестиційної стратегії безпосередньо залежать від агресивності та волатильності зовнішнього середовища та ринкової кон'юнктури. Існує п'ять основних моментів для формування єдиної інвестиційної стратегії аграрних підприємств:

- формування загальної політики, пріоритетів та цілей підприємства;
- детальний аналіз поточної ринкової кон'юнктури, зовнішнього середовища та діяльності конкурентів;
- розробка інвестиційної політики;
- підготовка механізму реалізації програми фінансування, від початкових інвестицій до розподілу ресурсів;
- формування аналітичної системи та методології оцінки результатів інвестиційного проекту.

Перш ніж обрати певну інвестиційну стратегію, важливо оцінити свої фінансові цілі та можливості. Це допоможе вам визначити, яка стратегія найкраще відповідає вашим потребам та цілям:

- *постановка фінансових цілей* - це може включати заощадження на освіту ваших дітей, купівлю житла, заощадження на пенсію або просто збільшення вашого капіталу;
- *оцінка толерантності до ризику* - це допоможе визначити рівень ризику, який ви готові прийняти. Це важливо, оскільки вибір занадто ризикованої стратегії може призвести до збитків, тоді як вибір занадто консервативної стратегії може не принести бажаної прибутковості;
- *врахування ваших інвестиційних термінів* - для довгострокових цілей, таких як вихід на пенсію, ви можете обрати більш агресивну стратегію зростання. Для короткострокових цілей, таких як заощадження на інструмент, більш доречні консервативні стратегії.
- *оцінка ваших фінансових можливостей* - це включає як розмір початкового капіталу, так і розмір і стабільність вашого грошового потоку.

Інвестори повинні переконатися, що обрана стратегія відповідає їхнім фінансовим можливостям.

- *фінансова консультація* - важливо звернутися за консультацією, перш ніж приймати рішення. Фінансовий консультант може допомогти оцінити інвестиційні цілі, толерантність до ризику та обрати правильну стратегію.

Конкретний обсяг робіт, які виконує інвестор та керівництво підприємства на етапі моделювання інвестицій, залежить від поєднання кількох факторів. Спочатку враховуються обсяги та специфіка виробництва, а потім на цьому етапі оцінюються цілі підприємства, конкурентоспроможність та ліквідність. Програма розробки стратегії доповнюється, розвивається та вдосконалюється під час реалізації проєкту.

Необхідність розробки інвестиційної стратегії продиктована швидкими змінами на ринку. Зростання конкуренції та цифровізація змушують аграрні підприємства переходити до нових, жорстких умов, де іноді втрата кількох тисяч гривень доходу може визначити, чи залишиться підприємство на ринку чи ні.

Ефективне управління інвестиціями аграрних підприємств можливе лише за умови інвестиційної стратегії, яка скоригована з урахуванням можливих змін у зовнішньому інвестиційному середовищі. Для досягнення цього кожне велике підприємство повинно розглянути можливість створення цілого відділу аналітиків, які готуватимуть якісні прогнози, тим самим заощаджуючи кошти та швидко змінюючи інвестиційну стратегію.

Основні типи інвестиційних стратегій аграрних підприємств наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Типи інвестиційних стратегій аграрних підприємств

Ознаки	Консервативна стратегія (до 15-20% річних)	Помірна стратегія (до 45-50% річних)	Агресивна стратегія (більше 45-50% річних)
Рентабельність	Низька	Середній	Високий
Риск	Низький	Середній	Високий
Частка в портфелі	55 - 60 %	30 - 35 %	5 - 10 %

Джерело: власна розробка авторів

Агресивний тип. Інвестиційний портфель власника формується з високоприбуткових активів. Оскільки висока дохідність завжди пов'язана з високим ризиком, агресивна інвестиційна стратегія є одним з найнебезпечніших видів фінансування. Розробкою програми фінансової допомоги займаються кваліфіковані фахівці. Їхня головна мета - запобігти виникненню ризикованих ситуацій. Ця тактика вимагає надзвичайної обережності від усіх учасників інвестицій. Процес планування здійснюється протягом тривалого часу з використанням різних аналізаторів та індикаторів. Організації наймають досвідчених менеджерів для контролю за виконанням програми.

Серед агресивних стратегій є підтип - програма прискореного зростання. При розробці та реалізації інвестиційного проєкту основний акцент робиться на впровадженні інноваційних технологій та активній переорієнтації виробничої діяльності. Якщо стратегія ретельно спланована та успішно реалізована, норми прибутку становлять понад 50%.

Консервативний тип. Цей тип інвестування характеризується діловою активністю за пасивною програмою. Експерти підбирають найоптимальніші варіанти інвестування та розраховують високоліквідні активи.

На основі цієї стратегії формується підтип, який називається тактикою обмеженого зростання. Її активно використовують підприємства, які мають унікальну бізнес-сферу та достатню ресурсну базу. У виняткових випадках програму використовують підприємства, які не мають достатньо власних коштів для стабілізації виробництва.

Помірний тип. Ця стратегія являє собою ідеальне поєднання агресивної та консервативної тактик. Інвестиційний портфель формується як баланс між ліквідністю, прибутковістю та збитковістю. Інвестор віддає перевагу досягненню стабільної середньої прибутковості в довгостроковій перспективі, ніж втраті всього капіталу за один ризикований крок. Стратегія інерційного зростання має помірний вплив на бізнес. Вона використовується під час ліквідації підприємства або завершення інвестиційної програми. Великі

підприємства з різними напрямками бізнесу надають перевагу використанню комбінованих стратегій для досягнення максимальної прибутковості та зниження ризиків.

Крім цього, в рамках реалізації інвестиційної стратегії можна виділити три інвестиційні підстратегії:

Стратегія формування або вибору інвестиційної програми. Ця стратегія ґрунтується на поділі загальних та стратегічних цілей організації на локальні, але взаємопов'язані цілі.

Стратегія залучення інвестиційних ресурсів. Ця стратегія передбачає розробку принципів формування основних та оборотних активів (на основі аналізу зовнішніх та внутрішніх джерел фінансування). Оскільки кожне джерело фінансування має свої витрати, постає завдання оптимізації структури інвестиційних ресурсів.

Стратегія інвестування ресурсів. Це сукупність принципів та заходів з інвестування тимчасово вільних активів підприємства у фінансові інструменти або інші інвестиційні активи з метою максимізації прибутковості та зниження ризику.

Найважливішим етапом процесу планування інвестицій є розробка плану дій. Найбільше часу приділяється розробці нової інвестиційної стратегії. Якщо фахівці помиляються в розрахунках, повернути ситуацію до початкового стану дуже важко, якщо не неможливо.

Як частина загальної стратегії розвитку аграрних підприємств, інвестиційна стратегія спрямована на додаткові інвестиції під час рецесії з метою її подолання та створення страховки на наступні роки. Якщо підприємство зосереджується лише на поточному періоді та не дивиться далі наступного року та не готує ліквідні активи на майбутні періоди, можливо, що підприємство не переживе наступну кризу. Довгострокові інвестиції важливі не лише для отримання прибутку, але й для забезпечення їхньої безпеки та ліквідності. Тому,

якщо потрібні грошові кошти, активи можна швидко перевести (продати) та досягти необхідної ліквідності.

Важливо пам'ятати, що реалізація інвестиційної стратегії можлива лише після етапу фінансового моніторингу, коли підприємство може провести власну оцінку, адекватно визначити вартість активів та пасивів підприємства, та на основі цих результатів розробити інвестиційну стратегію.

У сучасних економічних умовах інвестиційна стратегія стає одним із вирішальних факторів успішного та ефективного розвитку підприємства. Розроблена інвестиційна стратегія аграрних підприємств:

- забезпечує механізм досягнення довгострокових загальних та інвестиційних цілей підприємств щодо майбутнього економічного та соціального розвитку;
- дає змогу реально оцінити інвестиційні можливості підприємств;
- дає змогу максимально використовувати інвестиційний потенціал та активно маневрувати інвестиційними ресурсами;
- дає змогу швидко реалізувати нові перспективні інвестиційні можливості;
- дає змогу прогнозувати можливий розвиток подій у зовнішньому інвестиційному середовищі та зменшувати вплив негативних факторів на діяльність підприємств;
- забезпечує чіткий зв'язок між стратегічним, тактичним (поточним) та оперативним-управлінням інвестиційною діяльністю підприємств;
- відображає переваги підприємств в конкурентному середовищі;
- визначає відповідну інвестиційну політику в рамках реалізації найважливіших стратегічних інвестиційних рішень.

Інвестиційна стратегія аграрних підприємств визначає основні критерії вибору інвестиційних проєктів та фінансових інструментів. Розроблена інвестиційна стратегія є однією з основних передумов стратегічних змін у загальній організаційній структурі та організаційній культурі керівництва аграрних підприємств.

Висновки Вибір правильної інвестиційної стратегії є одним із ключових факторів успішного інвестування аграрних підприємств. Різні стратегії пропонують інвесторам широкий спектр можливостей, враховуючи їхні фінансові цілі, рівень ризику та часові рамки. Важливо пам'ятати, що універсальної стратегії не існує, і кожен інвестор повинен обрати ту, яка йому найкраще підходить.

Усі напрямки та форми інвестиційної діяльності аграрних підприємств можливі завдяки залученим інвестиційним ресурсам. Стратегія створення інвестиційних ресурсів є важливою складовою не лише інвестиційної стратегії, а й фінансової стратегії. Головною метою такої стратегії є максимально ефективно та успішно використання фінансових потоків та забезпечення довгострокової фінансової стабільності підприємств.

Процес розробки інвестиційної стратегії аграрних підприємств повинен базуватися на аналізі розглянутих підходів та поточної економічної ситуації. Необхідно визначити методологію інвестиційної стратегії, яка дозволить максимально ефективно використовувати інвестиційний потенціал для розвитку аграрних підприємств. Тому вибір правильної інвестиційної стратегії, що ґрунтується на добрих знаннях та цілеспрямованих діях, може бути ключем до досягнення фінансових цілей та забезпечення довгострокової стабільності та благополуччя аграрних підприємств.

Список використаних джерел

1.Бондаренко В., Гаоцзян Ч. Особливості формування та реалізації інвестиційної стратегії підприємств на регіональному рівні. MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS. 2025. № 1. С. 51–59. <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-15-7>

2.Вента Б. Напрями адаптації інвестиційної стратегії аграрного підприємства в умовах війни. *Київський економічний науковий журнал*. 2025. № 11. С. 78-84. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-11-10>

3.Воронка О. З., Шевченко Н. В. Формування інвестиційної стратегії в умовах кризових ситуацій для забезпечення інноваційно-безпекового потенціалу підприємства. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 14. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16971013>

4.Гривківська О., Вента Б. Інвестиційна стратегія як інструмент відновлення та трансформації підприємств аграрного сектора України в умовах війни. *Київський економічний науковий журнал*. 2025. № 10. С. 35-40. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-10-5>

5.Іванова Н. В., Кривко Д. А. Інноваційні та інвестиційні стратегії розвитку промислових підприємств як інструмент забезпечення економічної безпеки в умовах цифрових змін. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 7(17). С.404-416. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-7\(17\)-404-416](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-7(17)-404-416)

6. Ковбаса О.М. Компоненти стратегічного розвитку аграрного підприємництва в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024 № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-123>.

7.Котвицька Н.М., Дем'яник А. М., Нємчиков Ю. М. Інвестиційні стратегії аграрних підприємств як засіб зміцнення їх позицій на міжнародних ринках. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 6. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.6.3>

Котвицька Н.М., Дем'яник А. М. та Нємчиков Ю. М. визначили ключові

8.Кузнецова І. О., Дімова О. С. Моделі формування стратегії розвитку аграрного підприємництва. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. № 10 (335). С.86-97. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2025-10-335-86-97>.

9.Медвідь В. Ю. Стратегічне управління інвестиційним забезпеченням аграрного сектору економіки України в умовах сталого розвитку. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2025. Том 10. № 1. С. 339 - 343. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-1-57>

10. Могилевська О.Ю., Павловський С.А., Петренко І.М. Актуальні аспекти стратегії інвестиційно-інноваційного розвитку агропідприємств України в контексті міжнародної конкуренції. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2025. № 2 (90) С.113-118. DOI:<https://doi.org/10.32782/2521-666X/2025-90-16>

11. Поліщук О. А. Адаптація інвестиційних стратегій аграрного бізнесу в умовах воєнного стану. *Бізнес Інформ*. 2024. №11. С.161-170. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-11-161-170>

12. Седікова І. О., Палвашова Г. І., Асауленко Н. В. Інвестиції на стратегія – інструмент формування стійких конкурентних переваг підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 90 – 95. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-15>

13. Христенко О.А., Кертичак В.М. Визначення інвестиційної стратегії розвитку підприємства в умовах кризової економіки. *Modern Economics*. 2023. № 41(2023). С. 141-146. DOI:[https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-20](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-20).

14. Шапошников К. С., Шут С. О. Внутрішні та зовнішні чинники забезпечення ефективності інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2025. №19. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-19-04-09>

15. Шуплат О.М. Теоретичні засади розвитку інвестиційних стратегій з урахуванням принципів сталого розвитку. *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2025. № 5 (81). С. 113-121. DOI: 10.5281/zenodo.17504018.